





# Các Giám mục Dòng Ngôi Lời (SVD): Mối tương quan năng động giữa đặc sủng SVD và cơ cấu Giáo Hội của chức Giám mục

## Giới thiệu

Năm 2024, có 48 Giám mục SVD, trong đó có 21 Giám mục là người bản xứ thuộc quốc gia được bổ nhiệm, những người còn lại đang làm việc ở các quốc gia khác; nhiều người đang hoạt động, một số đã nghỉ hưu. Kể từ khi bổ nhiệm Giám mục Johann Baptist Anzer, SVD (16/05/1851 – 24/11/1903), làm Đại diện Tông tòa Nam Sơn Đông (tháng 12/1885), đã có 130 Giám mục xuất thân từ Dòng Ngôi Lời.<sup>73</sup>

Một số Giám mục SVD đã tạo ra được những tác động đáng kể đến đời sống và lịch sử của Giáo Hội, chẳng hạn như Hồng y Thomas Tien Ken-sin, SVD (1890-1967), Hồng y đầu tiên đến từ Trung Quốc, Tổng giám mục Bắc Kinh từ năm 1946 đến năm 1967, nhưng buộc phải sống lưu vong từ năm 1951. Giám mục Harold R. Perry, SVD (1916-1991), được công nhận là Giám mục Công Giáo người Mỹ gốc Phi Châu đầu tiên và duy nhất trong một thời gian. Một số người đã từng là Sứ Thần Tòa Thánh, chẳng hạn như Tổng giám mục John Bukovsky, SVD (1924-2010), Sứ Thần Tòa Thánh đầu tiên ở Romania hậu Cộng sản, và là đại diện của Đức Giáo Hoàng ở Nga hậu Cộng sản, và Tổng giám mục Michael Blume, SVD, người đã phục vụ tại Benin, Togo, Uganda và Hungary cho đến khi nghỉ hưu vào năm 2021. Một số Giám mục SVD thực sự là những người tiên phong và trở nên nổi tiếng với những thành quả của họ, chẳng hạn như Tổng giám mục Leo Arkfeld, SVD (1912-1999), “Giám mục bay- *flying Bishop*” của PNG.

<sup>73</sup> Bao gồm hai giám mục đã rời Hội Dòng, 1 còn sống và 1 đã qua đời.





**Giám mục SVD tiên khởi**  
**Johann Baptist Anzer**  
Nam Sơn Đông, Trung Hoa, 1886

**Đức Hồng y Thomas Tien,**  
**Tổng Giám mục TGP. Bắc Kinh**

**Đức Cha Gulielmus Finnemann**  
**Giám mục Gp. Manila, Philippines**

**Đức Cha Arkfeld Leo**  
**Giám mục Gp. Madang, PNG, 1960**

Ngay từ đầu, đã có căng thẳng nhất định giữa căn tính đặc sủng của một nhà truyền giáo thuộc dòng tu và căn tính mang tính cơ cấu của một Giám mục. Khi Cha Arnold Janssen viết thư ngày 01/06/1900 cho Cha Joseph Freinademetz để thông báo về việc ngài được bổ nhiệm làm Giám tỉnh miền Nam Sơn Đông, thay thế Đức Giám mục Anzer, theo quyết định trước đó của Tổng Tu nghị và có vẻ theo chỉ thị của Hồng y Ledóchowski, Tổng trưởng Thánh bộ Truyền bá Đức tin, ngài đã nói,

Giờ đây, nhiệm vụ của tôi là tìm hiểu xem quyền hạn nào thuộc về Cha với tư cách là Giám tỉnh, và quyền hạn nào thuộc về Giám mục với tư cách là Bề trên Giáo hội. Tôi đã tiến hành một số bước để tìm hiểu điều này, và sau này tôi sẽ cung cấp cho Cha những thông tin chi tiết hơn. Tôi tin rằng mọi việc sẽ được giải quyết ổn thỏa; tuy nhiên, điều đó sẽ đòi hỏi một chút thời gian và kiên nhẫn. Vì thế, xin Cha hãy can đảm tiến bước, tin thác vào Thiên Chúa.<sup>74</sup>

Nhiệm vụ của Bề trên dòng là bảo đảm rằng “có một nền tảng đời sống tu trì vững chắc cho từng cá nhân.” Để đạt được điều đó, Cha Freinademetz cần phải “quên đi tất cả những điều không vui mà Cha đã trải qua từ Đức Giám mục khả kính trong những năm qua. Ngài là khí cụ trong tay Thiên Chúa để thanh luyện Cha, và đó là điều tốt nhất cho chúng ta. Vì vậy, đừng nản lòng nếu sau này ngài lại nói những lời gay gắt với Cha.”<sup>75</sup>

Dường như sự căng thẳng giữa cơ cấu thể chế và đặc sủng đã không mang lại hoa trái khi cùng một người vừa là Bề trên dòng vừa là Giám mục. Ngày nay, có vẻ như nếu vẫn còn căng thẳng thì đó là sự căng thẳng mang lại hoa trái, khi vai trò Giám mục làm phong phú thêm đặc sủng truyền giáo của dòng tu, và ngược lại, đặc sủng truyền giáo của dòng tu cũng làm phong phú vai trò Giám mục. Hiện nay, chúng ta cũng không còn thấy tình trạng một Giám mục Dòng Ngôi Lời (SVD) cai quản một linh mục đoàn chủ yếu thuộc Dòng Ngôi Lời. Với sự suy giảm của các giáo phận truyền giáo được trao phó cách pháp lý cho các dòng tu, hầu hết các Giám mục ngày nay có nhiều hội dòng cùng hoạt động trong giáo phận của mình, và do đó buộc phải giới hạn quyền tài phán của mình vào các vấn đề thuộc giáo phận, chứ không can thiệp vào đời sống nội bộ của các hội dòng.

Tôi đã tham khảo ý kiến của nhiều giám mục SVD cho bài viết này, mặc dù tôi không nhận được nhiều phản hồi, tôi chắc chắn rằng các giám mục SVD, giống như bất kỳ giám mục nào, đều vô cùng bận rộn, không có nhiều thời gian cho các bảng câu hỏi. Tuy nhiên, các phản hồi mà tôi nhận được rất phong phú và củng cố thêm kinh nghiệm của riêng tôi.

## Căn tính SVD mang lại điều gì cho vai trò Giám mục?

Có thể nói một cách chắc chắn rằng, ngày nay ít ai thật sự nuôi dưỡng khát vọng trở thành giám mục. Những đòi hỏi và gánh nặng của tác vụ này trong thế giới hiện đại là điều ai cũng biết rõ.

<sup>74</sup> Josef Alt, *Arnold Janssen SVD, Briefe nach China*, Vol II: 1897-1904, AN SVD-82/II, Romae 2001, 88-89.

<sup>75</sup> Alt, *Arnold Janssen SVD, Briefe nach China*, 90.





**Đức Ông John Bukovsky,**  
Khâm Sứ Tòa Thánh  
đến Romania (1990-1994)  
và đến Nga (1994-2000)



**Đức Cha Wilhelm van Bakkum,**  
Giám mục Gp. Ruteng, Indonesia



**Đức Cha Gabriel Manek**  
Giám mục TGP. Ende, Indonesia



**Đức Cha Joseph Oliver Bowers**  
Giám mục Gp. Accra, Ghana

Đối với chúng tôi—những tu sĩ truyền giáo—việc được bổ nhiệm làm giám mục dường như là điều không hoàn toàn phù hợp với ơn gọi ban đầu mà chúng tôi đã phân định: một ơn gọi hướng đến sứ vụ *ad gentes*, đời sống cộng đoàn và phục vụ tông đồ nơi các vùng ngoại biên. Trong hàng ngũ các tu sĩ cùng dòng và các bề trên, việc công bố một bổ nhiệm giám mục thường mang lại những cảm xúc lẫn lộn. Một mặt, có niềm vui và niềm tự hào chính đáng khi một tu sĩ trong Hội Dòng—và chính Hội Dòng—được Giáo Hội nhìn nhận và trao phó trách nhiệm cao quý. Mặt khác, cũng có cảm giác mất mát, vì những người được chọn làm giám mục thường là những tu sĩ được kỳ vọng có thể tiếp tục đảm nhận vai trò lãnh đạo trong Hội Dòng và các hoạt động tông đồ của mình. Thật vậy, những bổ nhiệm như thế đôi khi còn gây ra không ít lo lắng, vì đòi hỏi phải có những điều chỉnh và sắp xếp lớn trong cơ cấu và kế hoạch của Hội Dòng. Tuy nhiên, với tinh thần vâng phục và lòng trung thành với Đức Thánh Cha và sứ mạng phổ quát của Giáo Hội, chúng tôi khó có thể thốt lên lời từ chối. Vì thế, với lòng tín thác vào sự quan phòng của Thiên Chúa, chúng tôi đón nhận và cố gắng chu toàn trách vụ được trao phó trong thời gian mà Giáo Hội cần đến chúng tôi.

Các Giám mục SVD được hỏi đã trả lời rằng họ cảm thấy sự đào tạo và căn tính SVD đã ảnh hưởng đến cách tiếp cận của họ đối với vai trò này. Căn tính có ý nghĩa và thâm nhập sâu đến mức không thể tách rời khỏi nhiệm vụ. Đặc sủng, tập trung vào Lời Chúa và linh đạo Ba Ngôi, thể hiện qua việc giảng dạy và thực hành mục vụ, đặc biệt là đối thoại liên văn hóa, thúc đẩy công lý và hòa bình, và mối quan hệ với tạo vật.

Mặc dù qua sự bổ nhiệm của họ, các Giám mục đã gắn bó với giáo phận, tương tự như một cuộc hôn nhân, họ cảm thấy rằng SVD vẫn tiếp tục đồng hành với họ thông qua việc hỗ trợ tài chính và nhân sự. Nó giống như một cuộc hôn nhân mà gia đình ban đầu tiếp tục cung cấp tình yêu và sự hỗ trợ và thậm

chí vẫn ở đó khi cuộc hôn nhân kết thúc. Tổng Quyền thực hiện một khoản quyền góp một lần tại thời điểm bổ nhiệm, và các giám mục có thể nộp đơn xin các chương trình của giáo phận cho các công tác phúc lợi xã hội và trẻ em. Tỉnh Dòng hoặc Tổng Quyền xem xét tình hình và bổ nhiệm ít nhất một tu sĩ SVD đến đồng hành với một giám mục SVD được bổ nhiệm đến một giáo phận không có tu sĩ SVD ở đó.

Một giám mục SVD đã cảm nhận rằng việc duy trì căn tính truyền giáo là điều cần thiết khi một giám mục sống giữa các linh mục giáo phận. Tất cả các giám mục được kỳ vọng sẽ mang tinh thần truyền giáo vào chức vụ của mình. Nếu một người đã có tinh thần đó trong máu, thì trách nhiệm còn lớn hơn nữa. Bây giờ, khi sự phân biệt giữa các Giáo hội “gửi đi” và “tiếp nhận” đã không còn nữa, và có nhiều khả năng là giám mục SVD cùng với những người khác, hoặc ít nhất là với một nhóm dân tộc chính, có thể nuôi dưỡng sự cởi mở với người khác, đặc biệt là người tị nạn và người di cư, hình thành nên các cộng đồng liên văn hóa. Đặc sủng cởi mở với những ý tưởng mới để thúc đẩy sứ vụ thì chúng ta cũng đã có từ thời Đấng Sáng Lập. Một giám mục SVD cũng có thể mang chiều kích đó đến một giáo phận có thể bị cám dỗ chỉ dừng lại ở việc duy trì hiện trạng mà bỏ qua sứ vụ truyền giáo.

Một giám mục SVD đã cảm nhận rằng sự nhấn mạnh mục vụ vào Cộng Đoàn Kitô Hữu Cơ Bản xuất phát từ căn tính của SVD, lấy ý tưởng và định hướng mới từ các chủ đề đổi mới của SVD và thậm chí là các nghị quyết và chương trình hành động của Hội Dòng chúng ta. Đời sống tu trì của chúng ta đã mở đường cho cái mà bây giờ được gọi là “con đường đồng nghị/hiệp hành - synodal way”.

Điều này có vẻ giống với những gì Công Đồng Vatican II đã hình dung, rằng một Giám mục phải có tinh thần truyền giáo, quan tâm đến các giáo hội khác, đặc biệt là những giáo hội đang phải vật lộn với các vấn đề tài chính hoặc nhân sự.



Là những đáng kể vị hợp pháp của các Tông Đồ và là thành viên của giám mục đoàn, các Giám mục phải ý thức rằng họ gắn bó với nhau và cần thể hiện sự quan tâm đến tất cả các Giáo hội. ... Các ngài đặc biệt phải quan tâm đến những nơi trên thế giới mà Lời Thiên Chúa chưa được loan báo, hoặc nơi mà các tín hữu – nhất là do số lượng linh mục quá ít – đang gặp nguy cơ xa rời các giới luật của đời sống Kitô hữu và thậm chí có thể đánh mất đức tin.<sup>76</sup>



Sách Kim Chi Nam về mục vụ của các Giám mục, *Apostolorum Successores*, xuất bản năm 2004, 40 lần đề cập đến chiều kích mục vụ truyền giáo này của các Giám mục.

## Mối tương quan giữa Dòng Ngôi Lời và nhiệm vụ Giám mục

Một số Giám mục SVD có nhiều tu sĩ SVD trong giáo phận của mình, nhưng một số khác chỉ có một vài tu sĩ thôi. Một Giám mục SVD đến thăm và tìm hiểu các linh mục và anh em SVD của mình cũng giống như ngài đến thăm và tìm hiểu các linh mục và tu sĩ khác. Nhưng chuyến viếng thăm mục vụ hoặc theo giáo luật đến với một linh mục hoặc cộng đồng SVD sẽ luôn có một cảm giác khác, nó giống như một cuộc gặp gỡ của những người anh em và trở về nhà và nó có hương vị quen thuộc hơn. Đối với hầu hết chúng tôi, các ngày lễ truyền thống của SVD vẫn giữ được ý nghĩa của chúng và được cử hành theo một cách đặc biệt, và chúng tôi thường được mời tham gia càng nhiều càng tốt. Những dịp này cho phép chúng tôi gặp gỡ các anh em SVD nhằm củng cố linh đạo và tinh thần cộng đoàn SVD của mình.



Trong nhiều trường hợp, các Giám mục SVD là những thành viên tích cực của linh mục đoàn trong giáo phận, hoặc một giáo phận tương tự trong nhiều năm trước khi được bổ nhiệm. Chúng tôi lớn lên cùng với các giáo sĩ và tu sĩ trẻ khác và nhiều người trong số họ là bạn hữu.

Công đồng Vaticanô II cũng mô tả sứ vụ truyền giáo là việc loan báo Tin Mừng và vun trồng Giáo Hội. Công cuộc vun trồng Giáo Hội trong một cộng đồng nhân loại nhất định đạt đến một mục tiêu nào đó khi cộng đoàn tín hữu, đã bén rễ vào đời sống xã hội và phần nào được hội nhập vào văn hóa địa phương, đạt được một sự ổn định và vững chắc nhất định. Nói cách khác, cộng đoàn ấy đã có được — dù còn hạn chế — đội ngũ linh mục, tu sĩ và giáo dân

bản xứ, đồng thời được trang bị những cơ cấu và tác vụ cần thiết để hướng dẫn và phát triển đời sống Dân Chúa dưới sự lãnh đạo của chính Giám mục của họ.<sup>77</sup>

Vào năm 2012, kỷ niệm ngày ban hành sắc lệnh *Ad Gentes*, Đức Giáo Hoàng Benedict XVI đã đến thăm Dòng Ngôi Lời tại Nemi, nơi Bề Trên Tổng Quyền Schütte đã tiếp đón nhóm làm việc và soạn thảo cơ bản về tài liệu *Ad Gentes*. Trong bài phát biểu với những người có mặt ở đó, ngài đã đề cập rằng một số người muốn phân biệt giữa nhiệm vụ phúc âm hóa, loan báo Tin Mừng (đặc sủng/*charism*) và gieo trồng Giáo Hội (thể chế, cơ cấu/*institution*). Ngài nói rằng không bao giờ có thể hiểu được sự phân biệt này, vì chúng là một phần của cùng một quá trình.

Có vẻ như một Giám mục SVD thấm nhuần đặc sủng rao giảng Lời Chúa và được giao nhiệm vụ gieo trồng và “tưới nước” cho Giáo Hội cũng hoàn thành viễn tượng này.

<sup>76</sup> Sắc lệnh về nhiệm vụ mục vụ của các Giám mục trong Giáo Hội, *Christus Dominus*, 28/10/1965, 6.

<sup>77</sup> Sắc lệnh về hoạt động truyền giáo của Giáo Hội, *Ad gentes*, 19. Xem thêm các số 6, 15, 18, 28 và chú thích số 14.

**Trên: Cộng đoàn Rome CVD với các Giám mục PNG, Tháng 05/2023**

**Giữa: Đại hội thường kỳ lần thứ 12 của Thượng hội đồng Giám mục, từ 5-26/10/2008**

**Dưới: Gặp gỡ của các Giám mục SVD tại Lisbon, 2024**





## Nghỉ hưu

Một số Giám mục SVD đã nghỉ hưu hoặc có kế hoạch nghỉ hưu tại giáo phận nơi họ phục vụ, và một số đã trở về hoặc sẽ trở về giáo phận quê hương ban đầu của họ. Trong trường hợp họ nghỉ hưu tại giáo phận nơi họ phục vụ, Giám mục đã nghỉ hưu có thể là điểm tựa và là sự hỗ trợ liên tục cho các giáo sĩ mà họ đã chia sẻ sứ vụ trong nhiều năm. Các hướng dẫn gần đây của Vatican khuyến nghị rằng một Giám mục truyền giáo (từ một nền văn hóa khác) không nên nghỉ hưu tại giáo phận nơi họ được bổ nhiệm, đặc biệt nếu người được kế nhiệm là một Giám mục xuất thân từ địa phương. Hầu hết đều muốn “trở về với Hội Dòng” nơi họ hy vọng rằng kinh nghiệm của họ vẫn có thể mang lại lợi ích lớn cho Hội Dòng. Một số vị đã trở về với Hội Dòng và hiện đang sống trong đời sống cộng đoàn và tu trì cách an vui.

## Kết luận

Một số Giám mục đã đề cập đến khả năng tổ chức một cuộc gặp gỡ giữa các Giám mục SVD ở cấp châu lục hoặc cấp Hội Dòng, nhằm trao đổi và mở rộng tầm nhìn Giáo hội. Tôi tin rằng một số dòng tu khác, chẳng hạn như Dòng Don Bosco (Salesians),<sup>78</sup> thường xuyên thực hiện những cuộc gặp gỡ như vậy. Tôi nhận thấy rằng tại các Hội nghị hoặc Liên đoàn (cấp châu lục), hoặc thậm chí tại Thượng Hội Đồng Giám Mục, việc chúng ta gặp nhau “như những thành viên của Dòng Ngôi Lời” dường như chỉ là một suy nghĩ thoáng qua thú vị, nơi chúng ta có thể chuyển hướng đề bàn bạc (hoặc vô tư chuyện trò) về những vấn đề liên quan đến Hội Dòng!

Sứ vụ của Giám mục trong thời đại ngày nay đầy thách đố, đặc biệt là trong việc duy trì trọng tâm mục vụ và truyền giáo như Đức Thánh Cha Phanxicô luôn nhấn mạnh. Những đòi hỏi của việc quản trị luôn hiện diện, cùng với cám dỗ dừng lại ở việc bảo trì thay vì tiếp tục sứ vụ truyền giáo. Tôi tin rằng các Giám mục Dòng Ngôi Lời (SVD), với sự đào tạo vững chắc trong linh đạo Ba Ngôi, sự nội tâm hóa linh đạo và tầm nhìn của Đấng Sáng Lập, cùng với những kỹ năng thực hành mà các ngài đã tích lũy được trên hành trình sứ vụ, đang ở vị trí thuận lợi để thực thi sứ vụ truyền giáo vốn là căn tính của cả Hội Thánh và Hội Dòng.

**Archbp. William Young Douglas, SVD**  
*Tổng Giám mục Tổng Giáo phận Mount Hagen, Papua New Guinea*

<sup>78</sup> Louis Kumpiluvelil, “Meeting of Salesian Bishops” (17 May 2010), [In:] [https://donboscosouthasia.org/ News-Info?title=Meeting-of-Salesian-Bishops&id=3809](https://donboscosouthasia.org/News-Info?title=Meeting-of-Salesian-Bishops&id=3809).



**Trên:** Các Giám mục SVD tham dự Thượng hội đồng về Tính Hiệp hành. Từ trái qua phải: Gm. **Edgardo Cedeño**, Gm. **Tarcisius Isao Kikuchi** và Gm. **Ladislav Nemet** (cả hai đều được bổ nhiệm làm Hồng y ngày 6/10/2024), và Gm. **Emmanuel Fianu**

**Giữa:** Các Giám mục SVD - Rome suốt Công đồng Vatican II tại *Collegio del Verbo Divino* với Cha Tổng quyền SVD Johann Schütte

**Dưới:** Gm. **Wilhelm Duschak** chơi vĩ cầm Mangyan tại Mansalay, 1954